XXXIV. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1938. augusztus 20. 34. szám.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Alba Regia: Királyi székhely.

Így nevezték réges-régen a mai Székesfehérvárt, de nevezték régi írások szerint Feheruvarnak is. Szent István és az utána következő magyar királyok székhelye, koronázó városa Székesfehérvár volt. Itt éltek és haltak meg, itt pihennek, azaz csak pihentek volna, ha a vandál török, tatár hordák a magyar királyok szent sírjait fel nem dúlták, hamvaikat szét nem szórták volna. Szent István, Szent Imre herceg, Boldog Gizella, II. Béla, II. Géza, II. László, IV. István, III. Béla, III. László, Róbert Károly, Nagy Lajos, Albert, Hunyadi Mátyás, II. Ulászló és Zápolya Jánost itt temették el a ma csak romjaiban látható, de akkor töméntelen kincsel, aranyezüstöt dúsan ékesített, számos díszes királyi palásttal, egyházi kézzettel, drágakövekkel borított, aranytáblákkal ékesedő hatalmas Bazilika sírkamrájában. A feltárt romok még ma is lenyűgöző hatást gyakorolnak az idejövő szemlélőre.

Ezelőtt két évvel ismét megismétlődő ásatások a hajdan gyönyörű Bazilikából csak a főpilléreket és itt-ott a falmaradványokat tudták feltárni, de ezek az ásatások felszínre hozták Szent Istvánnak és családjának temetkező kriptájából azt az apszis részletet, amely korai román stílusánál fogva hazánk egyik ritka és becses emlékét képezi. A hagyományok szerint a tizenegyedik században épült Bazilikának körívés apszisza mögött látható Mátyás király sírboltjának maradványa. Az összehordott kőtárban őrzik az előkerült kőfaragványok között Szent Istvánnak fehér mészkőből faragott 18—20 mázsás koporsóját.

A hajdani várfalakból még mutatóban is alig maradt meg valami, a várcsatornákat az idők teltével részben eltöltötték, részben elfalazták, vagy beboltozták, ahogy parancsolta ezeket a folyton fejlődő, mindig kulturáltabb haladó élet. Erre a sorsra kerültek az ősi várkapuk is, ma csupán emléktáblák mondják nekünk, hogy itt valaha hatalmas várkapuk álltak.

A régmúlt idők emlékéből csodák-csodájaként megmaradt és ma is épségben van Kálmáncsay Domokos nagyprépost által a tizenötödik században épített Anna kápolna. Ez a kápolna sok vihart látott, állott ki. A török pusztítás alatt volt lőportár, tömlöc, megfigyelőhely, őrtorony, stb. A kápolna dacolt minden idők veszett viharával, túlélte a romboló évszázadok minden kegyetlenségét.

Hogy Fehérvár eredetét ma is homály fedi, az is bizonyítja, hogy múzeumában kő és bronzkorból, vaskorszakból való értékes tárgyak vannak felhalmozva, ezeket mind a város, a régi várdomb körül ásták ki, tanújaét adták annak a kornak, amikor itt a kőkorszak, a bronzkor embere tanyát vert, itt élt, itt pusztult el. A város eredete tehát nagyon messzire, a régmúlt ködös homályban veszik el.

Székesfehérvárt minden időben Budavár első védőbástyájának tekintették. A tatárjárás idején erősen dacolt a tatárhordák rohamaival, de a török hódítás, megszállta Fehérvárt, a hosszú másfélszázados megszállás rengeteg kárt okozott a városnak. A romba dőlött Bazilika köveiből törökfürdő épült, elpusztult minden, amit addig a magyar kultúra épített, törökké lett minden, sok esetben még a magyarság fiai is törökké váltak.

Kilencszáz évvel ezelőtt Székesfehérvár az ország első városa volt. Ahol ma szép házak, stílusos paloták vannak, egykor dalias magyar vitézek vonultak be az akkori várba, paripáik alatt megremegett a föld. Itt harcoltak, vagy innen indultak el azokra a rettentő harcokra, amelyekben Európát védelmezték meg a teljes megsemmisüléstől. Székesfehérvár története összekapcsolódik a magyar történelemmel.

Mikor a honfoglaló Arpád népei vezérük vezetésével Székesfehérvár környékére érkeztek, megragadta figyelmüket a környék szépsége, vad iszatra, hiszatra, állatenyészésre igen alkalmasnak látszó fehérmegyei síkság. Mocsarakkal, folyókkal tarkult területe alkalmasnak bizonyult a letelepülésre. Árpád vezér családi birtokul tartotta meg a sárrét igen szép vidékét és későbbi ivadéka Szent István itt rendezkedett be állandó tartózkodásra, így lett Székesfehérvár királyi székhely, Szent István városa: Alba Regia. Itt élt, itt halt meg és itt is temették el az országépítő nagy Szent Királyunkat. Itt ajánlotta népét, országát, koronáját a Boldogságos Szűz oltalmába. Ebből a történelmi városból kapott önálló alkotmányt a magyar nemzet. Itt hirdette ki II. Endre király a királyi méltóságot, az alattvalók jogait biztosító okmányt, az aranybullát 1222. évben.

Az aranybulla első cikkelye rendeli el: »Reméljük, hogy a Szent Király ünnepét minden esztendőnként, ha csak valami nagy nehéz ügyek gondja, vagy betegségünk nem tilt minket; Fehérvárat tartozunk megülni. És ha mi ott nem lehetünk, a nádorispán kétség nélkül ott leszen érettünk és a népünkben minden ember dolgát meghallgatja és az egész nemesség, valaki akar, szabadon oda gyűhessen.«

Második cikkely arról szól, hogy senki perbenvás nélkül el ne marasztaltassék, 10. cikkely a hadiárvákról gondoskodik, 13. cikkely megtiltja, hogy a hatalmasok nyomorítsák a föld népét s a szegényeket, a 17. cikkely megszabja, hogy szerzett birtokaitól senki meg ne fosztassék, 26. cikkely megtiltja, hogy az országon kívül valóknak birtokot eladjanak, a 30. cikkely megparancsolja, hogy nádorispánt s az országbirákat kivéve *senki két tisztséget ne viselhessen.*

Hogy II. Endre aranybullája kíváló törvényalkotás volt, bizonyítja, hogy legnagyobb királyaink — Nagy Lajos és Mátyás király — megerősítették.

Az idők folyamán megváltozott az első cikkely is. Csak annyi maradt meg belőle, hogy minden augusztus 20 án körülhordozzák Szent Istvánnak ezüst hermába ötvözött fejereklyéjét, énekelve: Ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga?... A következő cikkelyek felesen beleférnek a mai helyzetbe is, azok betartása ma is kívánatos volna. Különösen a 30. cikkely betartása igen kívánatos, de sok szegény kenyérhez jutna.

Kilencszáz év rettentő zivataraiban, véres háborúiban, várfalak, kőbástyák összeomlottak, megsemmisültek, ékszerek és drágaságok semmibementek, de Szent István országa, ha megcsonkítva is, megmaradt és bízunk, hogy meg is marad, míg magyar él ezen a földön. Szent István királyi elgondolásai, meghozott törvényei erősebbnek bizonyultak a várbástya köveinél. Ezer év alatt sokat szenvedett országunk, népünk, de minden időben, minden veszedelemben megtalálta azt az utat, amelyet a Szent Király megjelölt. Múlt csütörtökön a magyar országgyűlés mindkét házának jelenlétében történelmi nemzetgyűlés mondta ki és iktatta törvénybe Szent István erők emlékét. Ezen emlékezés volt hivatva újból felragyogtatni mindazt a magyar dicsőséget és reményt, amelyet országalapító Szt. Királyunk emléke kisugároz.

Szent István nyomán magas lovasszobrát ugyanezen a napon avatták fel.

Szőlőt is árulhatnak a termelői kimérések.

A Magyar szőlősgazdák Országos Egyesülete felterjesztéssel fordult a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a termelői borkimérések saját termésű szőlőt is árusíthassanak. A földmivelésügyi minisztérium az engedély megadása előtt az iparügyi és pénzügyminisztériumhoz fordult véleményért. Az iparügyi miniszter válaszában közölte, hogy miután saját termésű szőlő forgalombahozatala ipari, illetve kereskedelmi tevékenységnek nem tekinthető s így ipari jogosítványhoz kötve nincs. A pénzügyminiszter e véleményt alapján nem kifogásolta azt, hogy saját termésű bor korlátolt kimérésére, vagy kismértékben való elárusítására jogosult bortermelői kimérések saját termésű szőlőt is árusíthassanak. A földmivelésügyi miniszter a pénzügyminiszternek erről a döntéséről most értesítette az országos egyesületet.

51 év óta százezrek dicsérik
KOPSTEIN butorainak jóságát,
szép kivitelét és olcsóságát!
6 nagy üzlet az ország különböző városaiban
Vásároljon tehát Ön is nálunk.
Legközelebbi KOPSTEIN butorüzlet
Pápa — Fő-tér.
Óriási választék!
Kedvező fizetési feltételek!
Celldömölki megbizott: HELLEM SÁNDOR.

A nagyhatalmak felelőssége.

Az angol kormány fáradhatatlan szorgalommal és lelkiismeretességgel fáradozik még mindig azon, hogy a cseh kormánnyal való megegyezés alapjait az absolut világbéke érdekében lerakja. A világlapok kellő óvatossággal kezelik ezen kényes kérdést és ezideig határozott álláspontot nem foglaltak el. A cseh kormány még mindig a halogatás politikájára támaszkodik és nem látja be az idők jelét, hogy a kisebbségi kérdést végre megoldja.

Ugylátszik külpolitikai téren, valamint a belpolitikai téren is időt akar nyerni, azonban az csak az összetákolt cseh egységnek kárára vall. Még mindig nem tart ott, hogy a békeszerződésben lefektetett kisebbségi jogokat elismerje, holott a világ közvéleménye már a revíziós igények megvalósításánál tart. Ezek után feltehető, hogy semmiféle változás a cseh állami életben nem történik addig, amig a spanyol polgárháború a nemzetiek győzelmével véget nem ér. Ennélfogva a külpolitikai helyzet nagyon bonyolult és zürzavaros, mert a francia népfront kormánya és szovjet jelentős hadianyaggal és katonasággal támogatja a vörös Spanyolországot. Nagybritánia kormánya ellenben felelőssége teljes tudatában ezen politikai akcióban nem vesz részt, hanem új egyéni, illetve változott külpolitikájával akarja Középeurópában a rendet helyre állítani.

Nem állapítható meg pontosan a jelenlegi általános külpolitikai helyzet, mert a nagyhatalmak a világsajtót még nem tájékoztatták. A kisantant már csak a nevében él, Románia belső válsággal küzd s a közel jövőben önálló politikát fog folytatni, Jugoszlávia pedig velünk magyarokkal és Olaszországgal immár a legbarátságosabb viszonyt folytatja.

Amig az angol kormány megbizottja Prágában tárgyal, addig Németország a legnagyobb fénynyel és pompával készül Horthy Miklós kormányzó és neje, valamint a magyar kormány tagjai fogadására. Már előre is megállapitható, hogy ez a látogatás nem merőben udvariassági tény, hanem a hagyományos barátság ápolásán kivül politikai megegyezések szükségszerüségét is célozza. A német birodalom ujjá alakulása és a békekötés óta nem látott területén idegen államfőt, tehát ennek érkezése minden bizonnyal külpolitikai jelenőségséggel bir. Feltehető tehát ennélfogva, hogy a magyar kormány és Hitler vezér és kancellár politikai tanácskozásain a magyar békerevizió ügye is szóba kerül, mert ez épen olyan fontos, mint a szudétanémet kérdés megoldása.

A magyar kérdés, illetve jelenleg a cseh—magyar kisebbségi kérdés kielégítő megoldása némiképen enyhítené a külpolitikai feszültséget, mert a magyar nép 20 évi higgadt külpolitikájával teljesen beigazolta, hogy a békés revizió feltétlen híve. Az eddigi tárgyalások nem sok jóval kecsegtetnek Prágában, mert amint kifejtettük, a cseh kormány nem akarja belátni eddigi hibáit s erős támasztéknak hiszi a szovjettel kötött és hatályban levő katonai konvenciót. Egy katonai konvencióban hisz, amelynek anyagi és erkölcsi értéke nem megbizható, mert a szovjet belső forradalmi válságán kívül Keleten Japánnal és Manzsuriával kell megküzdenie, amely küzdelem egész bizonnyal a szovjet válságát, illetve megszünését jelenti.

A másik szövetséges, Franciaország szintén erős belső válsággal küzd, mert a jobboldal határozott előre tőrése a népfront kormányát is bármikor a közel jövőben megbuktathatja.

A felvidéki kisebbségnek, a tótoknak nagy gyásza van. Meghalt Hlinka András, a tótok vezére. Azonban az ő halála csak erősíti és együvé kovácsolja a kisebbségeket a már elkövetkezett nehéz küzdelmekben. Az elkeseredés és a cselekvésvágyás pillanata már elkövetkezett számukra, csak a dicséretre méltó és a nagy önmegtartóztatás tartja vissza őket ettől. Ez azért van, hogy a felelősséget a csehek s a velük rokonszenvező hatalmak viseljék, ez a politikai etika, amelyet a felvidéki kisebbségek a legvégső pontig megkivánnak tartani. Nem tudjuk, hogy mi lesz a nemes lord tárgyalásainak befejezése, de azt tudjuk, hogy ha kell, a reviziót a magyar nemzet történeti hivatásánál fogva fegyveres erővel is, annak idején meg fogja valósítani. Egyelőre várunk és bizunk, mert biznunk kell, hogy a közeli napok némi örömöt is fognak hozni végre elszakított testvéreinknek.

Mit mutatnak a termésátlagok?

Sokan azt gondolhatnak, hogy a mezőgazdasági jellegű Magyarország vezet a mezőgazdaság előhaladottsága terén is holott ez nem igy van, mert sajnos, nálunk csak a közép és nagybirtok volt eddig az, amely a mezőgazdasági termelés fokozásában elsőrangú szerepet játszó szuperfoszfátot rendszeresen használta, mert csak a vagontétel vásárlásánál volt legtöbbször gazdaságos annak az alkalmazása.

Ezzel szemben a kisgazdaréteg, amely nagyon sokszor szeretett volna használni, nem volt mindig abban a helyzetben, hogy a vagonfuvar előnyen élvezhesse, mert a neki szükséges néhány mázsanál, a vasut mindenkor a magas darabanú fuvardíjat számította fel.

Pedig hazánk szántóterületének, ma már több mint kétharmada kisgazdák kezén van, elsőrangú fontosságai bir tehát az, hogy minden kisgazda könnyen és olcsón hozzájuthasson a neki szükséges kisebb mennyiségű szuperfoszfát műtrágyához.

Épen azért a műtrágyázási szervezetet úgy igyekeznek átdolgozni, hogy minden forgalmasabb vidéki helyen legyen szuperfoszfát lerakat, ahol a kisgazda vásárkor, vagy más alkalomkor, amikor neki épen pénze van, vagy a vetőház neki épen szükséges, sajat szükségletét beszerezhesse. Különösen fontos ez azért, mert tudvalevő, hogy épen ezekre a vidéki piacokra szállítják a gazdák a termányeiket, minthogy úgyis üres fuvarral kellene hazatérniök, így a szuperfoszfát egyidejű hazaszállításával igajukat is jobban kihasználhatják.

Ezzel a lerakati rendszerrel a kisgazdáknak régi kivánsága valósult meg és így semmi akadálya sincs annak, hogy a kisgazda is a magasabb termésátlag eléréséhez szükséges műtrágya mennyiséget könnyen beszerezhesse, ezzel termésátlagait a jól kezelt közép és nagybirtok szinvonalára emelje.

Egy szoba, konyha
és mellékhelyiségekből álló utcai lakás, alkalmas garconlakásnak is, azonnal kiadó. Cím: Király János dr. utca 18.

HIREK.

Szent István ünnepén az ünnepélyes szentmisét Jándi Bernardin kormányfőtanácsos, dömölki apát mondja fényes papi segédlettel, ugyancsak ő tartja a szentbeszédet is.

Az ev. templomban délelőtt 10 órakor lesz ünnepi istentisztelet.

Szabadságon. Horváth Károly esperes-plébános, kétheti szabadságra Sopronba utazott. Távollete alatt Kardos Berő OSB tanár fogja helyettesíteni.

A rádió vasárnap délelőtt negyed 12 órakor a Pécsikapuféri ev. templomból istentiszteletet közvetít, amelyen a predikációt Szabó József földink, győri püspöki másodlelkész tartja.

Egyházmegyei dispoziciók. Grősz József püspök Horváth István celldömölki kórházi lelkészt Szentgyörgyvölgyre, Hegedűs Vince baltavári káplánt Kemenesmihályfára helyezte at hasonló minőségben. Molnár Vince újmisést pedig Alsóságra diponálta káplani minőségben.

Rendkivüli hitközségi gyülés. A celldömölki ev. összgyülekezet az elmult vasárnap az ifjusági otthonban koltai Vidos Dániel kormányfőtanácsos, egyházmegyei felügyelő elnöklete alatt rendkivüli közgyülést tartott, amelyen felolvastak Bacsi Sándornak a lelkészi állásról való lemondó levelét. Koltai Vidos Dániel javaslatara a közgyű és hét éves működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg egyhangulag. Utána az elnök javaslatara a presbiterekből alakult szükebb bizottság a jelkészjelölés tárgyában értekezletre vonult vissza.

Kirendelés. A máv. igazgatósága Radely Zoltan celldömölki osztálymérnökséghez beosztott mérnököt 60 napra Budapestre rendelte ki s ezen idő alatt Kassai Farkas Sandor Budapestről kirendelt mérnök helyettesíti.

Eljegyzés. Csajbók Lydiát, lapunk volt illusztris munkatársát, eljegyezte Lévay József nagyalásonyi körjegyző.

Orsz. ev. egyházkerületi ifjusági konferencia. Az első evangélikus konferencia szinhelyéül városunkat jelölte ki a rendezőbizottság, amely szeptember első felében lesz megtartva. Résztvesznek azon a vezetőség részéről D Kapi Béla és Kovács Sándor püspökök, báró Radvánszky Albert egyetemes felügyelő, gróf Teleki Pál kultuszminiszter és Stranyavszky Sándor földmivelésügyi miniszter és még sokan mások az egyházi és világi előkelőségek részéről. A seregszemlén mintegy 1000 ifjú vesz részt.

Ezüstlakodalom. Bokor Jakab helybeli borbélymester és neje, Czimmermann Irén ma, Szent István napján ülik meg házasságuknak 25 ik év fordulójával kapcsolatban az ezüstlakodalmukat.

Új fiókműhely épült. A máv. igazgatósága a celldömölki pályudvaron a fiókműhely részére új, modern fiókműhely épületet emelt, amelynek a berendezése most van folyamatban.

Tartós, hullámot, víz- és vasondolálást Mórocz fodrásznál.

Műtrágya akció. Amennyiben a községekben a műtrágya igénylés a 100 métermázsát meghaladja, úgy a műtrágya kiosztási akció megindul. Az igenylés bejelentésekor a vételár előre lefizetendő, a községekben már kiragasztott plakátok tájékoztatása szerint Foszfor és Káli műtrágya folyó évi szeptember hó 15 ig, Pétisó pedig 1939. januar 31-ig rendelhető. Amennyiben az igénylések mennyisége nem éri el a 100 métermázsát, úgy az igénylőknek a Hangya szövetkezethez kell fordulni.

A celldömölki ev. ifjusági egyesület szeptember 10 én este 8 órai kezdettel tartja a Griff-szalloda kerthelyiségében hagyományos nyari táncmulatságát. A táncmulatságra az ő készületek már nagyban folynak, az agilis rendezőség buzgalma folytán minden remény meg van arra nézve, hogy a tancmulatsag a legnagyobb anyagi és erkölcsi siker jegyében fog lezajlani.

Kemenesmagasi községben a héten első esetben egy helyen mutatkozott a szaj és körömfájas.

Az Allami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József körút 6.) IX hó 5-én este fél 7 órakor nyilik meg. Beirás és felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta délelőtt 10—12 óra között az igazgatósági irodában.

Vonat elé ugrott egy pápai szerelmespár. Pénteken hajnalban egy mezőőr a papa—celldömölki vasutvonal mentén borzalmasan megcsonkított emberi holttestet talalt. A férfinak mindkét lábát tőből leszakította a vonat, míg a leánynak jobb lábat vagtak le a kerekek. A fiú: Ács István 19 éves fonógyári munkás, már halott volt, míg a leanyt: Ihász Teréz, 24 éves fonógyári munkásnőt eszméletlen allapotban, súlyos, életveszelyes sérülésekkel szállitották kórházba. A leány munkatársnői elmondották, hogy a két fiatal közös elhatározassal akart megvalni az élettől, mert szüleik nem adták beleegyezésüket ahhoz, hogy hazasságot kösseneк. A vizsgálat megindult

Hygénikus úri- nő- kiszolgálás, tyukszemvágás Mórocz fodrásznál

Vadaszjegyet váltottak ezideig a foszolgabirói hivatalban. Horvath István tanitó Papoc, koltai Vidos József nagybirtokos Kemenesmihalyfa, Zehovszky Dezső Celldömölk, Tóth Lajos körjegyző Kemenesmagasi, Bárdossy Zoltán földbirtokos Mesteri, dr. László Lajos szolgabíró, Dümmerth Gyula fakereskedő Celldömölk, Tibortz Gyula molnár Kemenesmagasi, Nunkovics Dénes földbirtokos Magyargencs, Wolner Sándor, Baráth Ferenc kereskedő, Hári Lajos körjegyző Vönöck, Lukács Mihály dr. s. jegyző Egyházashetye, Berzsenyi Ádam dr. földbirtokos Kemenessömjén, Szőke János vadőr Vönöck, Saari Ferenc Mav. s. tiszt Celldömölk, Ritter László vendéglős Jánosháza, vitéz Hertelendy Béla ny. ezredes Magyargencs, Dömölki Sándor dr. földbirtokos, Dömölki József dr. földbirtokos Vönöck, Dömölki István földbirtokos Kemenessömjén, Kovachich János Őrnagy Duka, Spissich László dr. földbirtokos Vönöck, Barcza Zoltán ny. ezredes Magyargencs, Vikár Vince ny. körjegyző Celldömölk, Szabó Árpad gyógyszerész, Rauch Sándor bérlő, Cséby Gyula bérlő Magyargencs, Gaál Mihály vadőr Pápóc, Bakonyi József ny. rendőrfőtanácsos, Bolyovszky Ödön alezredes Celldömölk, Radó Kálman nagybirtokos Kemenessömjén, koltai Vidos Dániel nagybirtokos Mersevát, Sümeghy László vadőr Kemenesmihályfa, Duschanek Adolf erdőőr Kemenesmagasi, vitéz Pócza Gyula pályamester Kenyeri, Krenner Elek intéző Kemenespálfa, Lázár Jenő dr. főállatorvos, Dezső Lajos adóügyjző, grof Eltz Károly földbirtokos Celldömölk, Bertha István földmíves, Bertha János földmíves Nemeskeresztúr, felsőbüki Nagy Mihály nagybirtokos, Sándor József gépkocsivezető Egyházashetye, László Dezső földbirtokos Magyargencs, Töreky Ferenc vadőr, Szalay Ferenc erdőőr, Kemeneshőgyész, Nagy Imre tanitó Kemeneskápolna, Gyömörey György ny. főispán Mesteri, Fehér Dénes földbirtokos Ostffyasszonyfa, Vadászy Pal vendéglős Nagysimonyi, Szekeres György dr. ügyvéd Celldömölk, Szentivány Egon nagybirtokos, Szentivány János tanitó Keléd, Lendvay Gyula körjegyző Kissomlyó, Mógor György vadőr Magyargencs, Hauzser Dezső földmíves Alsóság, Horváth Lajos vadkereskedő, Ipsits Lajos kőmíves Celldömölk, Kovachich György tanuló, Kovács József vadőr Duka, Piri János földmíves Szergény, Süle József földmíves, Vida János földmíves, Döbröntei János földmíves Magyargencs, Kovács József vadőr Celldömölk, Kiss Gyula ev. lelkész Vönöck, Minich Oszkar ny. ezredes Kemenesmihályfa, Vida József intéző, Komocsics István erdőőr, Obermayer Gyula erdőőr Kemenesszentpéter és ifj. Dezső Lajos főiskolai hallgató Celldömölk.

Táncmulatság Izsákfán. Az izsákfai önk. tűzoltóegylet folyó hó 21 én, vasárnap rendezi hagyomanyos nyari tancmulatságát Vadászy László vendéglőjében, amely tancmulatsag az előjelek szerint a legnagyobb siker jegyében fog lefolyni, mert úgy a gondos rendezőség, valamint a régi híres vendéglős dinaszttia mindent elkövet, hogy a mulatni vágyó közönség minél kellemesebben érezze magát.

Ének és zenei kiképzés. Kellő számú tanitvány jelentkezése esetén letelepedne Celldömölkön a budapesti zeneakadémián végzett; nagy gyakorlattal rendelkező ének és zenetanar Zongorista növendékek kezdettől a legmagasabb fokig, hegedű-ök, cellósok (bracsások) az akademiai évfolyamig kapnának kiképzést. Egyéb hangszereken játszók, valamint énekesek is szakszerű tanitasban részesülnének. Tanitas díja — heti 2 fél órával — havi 6 pengő lenne. Mint aranyérmes dalárdának és fuvós, valamint vonós zenekarnak többszörösen kitüntetett karmestere, vállalná a helybeli zenekarok és bármelyik dalárdának vezetését. Ének és zenei növendékek jelentkezéseit gyűjti és bővebb felvilágositást nyujt a szerkesztőség

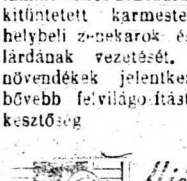
Miért sikerül minden kalács, süléemény? Mert

Új vasuti mérleg. A máv. igazgatósága a celldömölki pályaudvaron egy új nagyszabású hidmérleget épitett, amely a közeli napokban lesz átadva rendeltetésének, a régi mérleget pedig leszerelik és más állomáson fogják üzembe helyezni.

Szúrkált az apja védelmében. Még az előző hét elején történt Mesteriben, hogy id. Kéthelyi Imre kisgazda munka közben összeszólalkozott cselédjével, Hencz Istvánnal. A szóváltást már majdnem tettlegesség követte, amikor a lármára előrohant a gazda ugyanosak Imre nevü fia, aki aztán két rántott és hátba szúrta Hencz Istvánt. A szúrás látszólag nem volt veszélyes s így Hencz orvoshoz sem veszélyes s így Hencz orvoshoz sem ment, mignem pár nappal később, a mult szombaton annyira súlyosbodott az állapota, hogy mentőautón bekellett a kórházba szállitani, mert a tüdejét megsértette a kés. A fiatal Kéthelyit súlyos testi sértés cimén feljelentette a csendőrség.

Tökéletes mosás tisztább fehérnemű
Kevesebb munka
Kis pénzért
mert olcsóbb lett a
Persil
csomagja 30 fillér
Nagy csomag 54 fillér

Vasutasok szabadtéri műkedvelő előadása. A celldömölki Vasutasok Köre egy nagyon szép eszmet honosított meg akkor, amikor a műkedvelő gárdáját összehozta, mert azért is megmutatta, hogy művészeti téren is jól megállja helyét. Az elmult vasárnap Géczy István hires népszinműve: »A gyimesi vadvirág« gal lépett a közönség elé. A kellemes időjárás szép közönséget vonzott s a hálás, gondosan egybeválogatott együttes művészies előadást produkált. A nehéz darab előadásával az együttes kiállotta a tűzpróbát s felejthetetlen művészi élményt jelentett varosunk műpártoló közönségének. Sarang István Balánka János szerepében az öreg magyar gazdat teljes élethűséggel abrázolta. Nagy Anna a feleség szerepében teljes élethűséggel abrazolta az örömanyát. Takacs Mátyas, Imre szerepében elsőrendű alakitást nyujtott, úgy beszédmodora, játéka és éneke minden dicséretet megérdemel. Finta Mária a bátyjáért aggódó nővér szerepében bájos és kedves jelenség volt. Takács Irén a bosszúálló özvegy Fábiánné szerepébe teljesen belemélte magát, alakitása teljes művészi volt. Mihók József, Gyuri szerepében a csalódott szerelmest művészi tökéllyel ábrazolta, határozott és biztos játékát nem lehet eléggé dicsérni. Őrí János az öreg Rab Prezsma szerepében drámai élethűséggel alakította a megtért bűnös embert, aki az Uristennel és az emberiséggel akar késő öregségében megbékélni. A legszebb elismerést érdemli meg gondosan kidolgozott játékáért. Különösen kiemelendő a legfontosabb főszerepet játszó Csányi Panni, akit sok szerepben láttunk már, de egyet sem ábrázolt olyan fényesen, mint a menyasszony Magdolnát, aki vőlegénye személyében találta meg az igazi örök szerelmet, aki csalódott és megtört szívét meggyógyította és az élet boldog útjaira elvezette. Úgy éneke, mint elragadó játéka művészien tökéletes volt. Ifj. Smedák Ferenc plebánosa teljesen kidolgozott, imponáló tekintélybiztositó volt, sok átgondolást és kigondolást igénylő nehéz szerepe. Most a legfontosabb szereplőről kell absolut kritikát irnunk, aki született szinművész és lelke volt a művészies előadásnak, ez Németh Boldizsár, aki Törpe Csura harangozó szerepében kacagtatta végig az előadást. Nem tudnánk az ő művészetét eléggé jellemezni, ha nem fránk meg róla azt, hogy ebbe az igazán nehéz szerepbe szinte bele született. Minden mozdulatát, szavát, külön-külön kell a legnagyobb dicséretben részesiteni, mert az részleteiben is a teljes művészi tökély és élmény volt a közönség számára. Méltó partner volt a feleség szerepében Macsotay Irma, akiről elmondhatjuk méltán, hogy elsőrendű komikus vallna belőle, mert hajlama és kedve van ilyen nehéz szerepek alakitásahoz A harmadik komikus szerepében, amely szintén egyike volt a nehezeknek, a Marci fiú szerepében, Nagy József a felszeg, nehézgondolkodású fiatal gyerkőcöt teljes élethűséggel ábrázolta. A kisebb szerepekben Pados István, Orbán Terus, Agoston Ferenc, Sütő József, Hőbe Sándor, ifj. Simon Károly, Nagy Ilike, Pongrátz Irén, Ágoston Imre és Varga Jenő nagyon ügyesen illeszkedtek be a kiváló együttesbe, de különösen a kisebb szerepekben még ki kell emelni Koppányi László öreg násznagyát, aki új alakitásával ismét nagy sikert aratott. Ihász István fiatal násznagyát, akiről azt irhatjuk, hogy minél többet szerepeljen a rivalda fényében. Végül Pongrácz Ferenc Csicsa cigányát, aki szintén nagyon ügyesen oldotta meg nehéz feladatát. Ennyit a szereplőkről, most hátra vannak azok, kik gondos és kitartó munkásséggal, fellángoló és nem hervadó igazi művész lélekkel a nehéz művészi kérdéseket megoldották. Ezek között első helyen szerepel Gécsek Péter, aki a művészi diszleteket tervezte és a nehéz népszinművet igaz művészettel szabadtéri előadásra beállitotta. Sokat fáradozott és dolgozott s ezen önzetlen munkásságáért nem tudjuk őt eléggé dicsérő jelzőkkel ellátni. A diszletek megfestéséért id. Smedák Ferenc művészi kezét kell megdicsérnünk, aki a tervező gondolatát művészi tökéllyel valósította meg. Végül ismét Németh Boldizsárról kell a legeszményibb dicsérettel megemlékeznünk, aki a rendezés nehéz munkáját vállalta és nagy sikerrel megoldotta. Továbbá a jólsikerült maszkirozás is az ő ügyes kezét dicséri. Hétfőn este a szabadtéri előadás a rossz időjárás miatt elmaradt, azonban csütörtökön este elég szépszámú közönség jelenlétében ismét színre kerülhetett Géczy István felejthetetlen remekműve: »A gyimesi vadvirág« népszinmű. Az előadas a legnagyobb siker jegyében pergett le.

Búza árának megállapitása. A m. kir. földmivelésügyi miniszter a búza átvételi árát a nyugati határállomáson (Szentgotthárd) q ként 20.75 pengőben allapitotta meg. Ezen az áron a Futura bizományosai a felkinalt tételeket felvásároljak. Ez a paritásos ár a 15 tonnás vasuti kocsiba az eladó költségére berakva 80 kg os egészséges szokványos búzára értendő. A Futura bizományosa a megállapitott árból az eladási helytől Szentgotthárd vasutállomásig való vasuti fuvarköltséget, a berakásköltségét, továbbá a feladó állomáson felmerülő mérlegdíjat s kövezetvámot vonhatja csak le, egyéb levonást nem eszközölhet. A levonások leszámitásával azonban a búza q kénti ára 19.25 P-nél alacsonyabb nem lehet.

Ünnepre készül Ostffyasszonyfa. Egy izben már közöltük, hogy Ostffyasszonyfa hazafias közönsége a világháborúban hősi halált halt fiai emlékére a község közepén levő régi harangtornyot izléses, sőt párját ritkító kivitelben átalakitotta hősi emlékműve, amelyről már csak a márványtábla és a toronyból a »Hősök harangja« hiányzik. A napokban viszont ezek is elkészülnek, azért a község vezetősége

teljes erővel az avatási ünnepély programjának összeállításán faradozik. A nagyszabásunak ígérkező avatási ünnepély előreláthatóan szeptember 11-én lesz megtartva.

Miért pusztulnak az almafák? Erről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legutóbbi száma. Cikkeket közöl még a szőreti tenmivalókról, az alma férgesedéséről, a malna egy új betegségéről, a pajor irtásáról, a levél és a gyümölcs hullásáról, a boroshordóról, a gyümölcsfák nyári kezeléséről, az alvószemzésről stb. A dúsan illusztrált, színes gyümölcsképeket is közlő két szaklapból a »Növényvédelem« kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey u. 4.) egy alkalommal díjtalanul küld e lapra való hivatkozassal mutatványszámot.

Megszűnt két liberális budapesti napilap. A »Nemzet« és a »Magyar Hirlap» című budapesti napilapok megszűntek.

Iparigazolványt nyert Móroczz József celldömölki lakós borbély és fodrász iparra.

Kezében robbant fel a patron. Megrendítő gyermektragédia történt kedden délelőtt Kemenesmihályfa községben. Óri János ny. vasuti fűtő 16 éves Kálmán nevű fia, aki a celldömölki polgári fiúiskola IV. osztályának tanulója, otthonában egy iskolai körző hegyével egy patront piszkálgatott, amely aztán felrobbant a kezében. A robbanás zajára a szülei berohantak a szobába, ahol a gyermeket hatalmas vérfolyásban ajultan találták. Miut megalapítást nyert, a felrobbant patron a bal kezét négy ujját és a jobb kezét mutatóujját letépte és amint a széken ült, a két combját is alaposan szétroncsolta úgy, hogy mentőautón a celldömölki kórházba kellett szállítani. A csendőri nyomozás szerint a fiú egyedül felelős a szerencsétlenségért.

A kemeneshögyészi ev. tanítói állásra a gyülekezet nem Kovács Ferenc ostffyasszonyfai tanítót (amint mult számunkban közöltük, mert ilyen nevű ott nem létezik), hanem Takacs János ostffyasszonyfai tanítót jelölte egyhangulag.

Öngyilkos pincér. Szolid és csendes fiatalembernek ismerte Jánosházán mindenki Lóránffy Imre 21 éves bobai származású pincért, aki éveken at Ritter László vendéglőjében volt alkalmazva. Épen ezért a legnagyobb megrepedtésként hatott az a hír, hogy a mult hét szombatján Lóránffy Imre az egyik budapesti szálloda harmadik emeletéről öngyilkossági szándékból leugrott és nyomban meghalt. A szerencsétlen fiatalember Budapesten volt pár hét óta alkalmban, de ügyeiszik, meghasonlott önmagával s ezért elodobta az élet.

Áthelyezés. A földmívelésügyi miniszter Vénis Gyulát, a szombathelyi téli gazdasági iskola igazgatóját, aki Kemenesalja közepében, úgy Celldömölkön is több alkalommal tartott tanfolyamokat és előadásokat, Kecskemétre helyezte át és megbízta az ottani gazdasági szaktanfolyamképző intézet igazgatói teendőinek ellátásával. Vénisz Gyula távozása nagy veszteséget jelent a vasmegyei gazdasági életre nézve.

Háziasszonyok! Nem kerül pénzbe mérsékelt árfolyású tészta receptet megkapja, ha még ma kéri a **Dr. Oetker** féle világhírű **fényképes receptkönyvet**, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. Oetker A. Budapest, VIII Conti utca 25.

Krokodilfarmok világa a trópusokon. A Nílus felső folyásánál Jerunyn nevű angol farmer krokodilus tenyésztésre rendezkedett be. Valóságos krokodilköltő telepe van, amelyről krokodilusbőrrel látja el az angol bőrdíszműgyárakat. Erről közöl Tolnai Világlapja legújabb száma rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket. A legkiválóbb magyar írók novellái, a kitűnő cikkek dús során és a nagyszerű folytatásos regényen kívül közel száz pompás képet tárál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A továbbszolgálatra jelentkezők felvétele. A továbbszolgáló tisztesek és hivatásos altisztek 1938. október 1-ével felemelt létszámának biztosítása érdekében, a jövőre nézve az olyan nem kárpaszemanyos egyének részére, akik a 2 évi rendes katonai szolgálaton túl 4 évi továbbszolgálatra — összesen tehát 6 évi katonai szolgálatra önként jelentkeznek, — elsősorban lehetővé teszi a honvédelmi miniszter, hogy már 18 ik életévük betöltése után külön felvételi engedéllyel tényleges katonai szolgálatra idő előtt bevonulhassanak. Ennek folytán elrendeli, hogy a testnevelési felügyelőségek a mindenkori 18 fiatalabb felhivott születési évfolyamba tartozóknál fiatalabb, de 18 ik életévüket már betöltött önként jelentkező ifjaknak, akik a rendes 2 évi tényleges katonai szolgálaton túl további 4 évi tényleges katonai szolgálatra már előírt általános feltételeknek is megfelelnek, — mostantól kezdve saját hatáskörükben, korlátolt számban felvételi engedélyt adjanak és árcvonalszolgálatra való alkalmassásuk esetén őket felavassák. A 4 évi továbbszolgálati kötelezettség vállalása mellett felvételi engedélyt nyert ifjak a 2 éves szolgálatuk teljesítése után csak akkor lesznek majd továbbszolgáló tisztesként a 4 évi továbbszolgálatra visszatartandók, ha a 2 éves katonai szolgálatuk alatt alkalmasságukról tanuságot tesznek és a szükséges feltételeket megszerzik. A 4 évi továbbszolgálati kötelezettség vállalása mellett idő előtt felvételért folyamodóknak a felvételi kérelmükhöz — az előírt általános felvételi okmányon kívül — két tanú előtt aláírt külön írásbeli kötelezőtlis kell csatolniok, amelyben a 4 évi továbbszolgálati kötelezettségüket kifejezetten, már előre vállalják. — Bővebb felvilágosítás a községháza 1 es számú irodájában megtudható.

APOLLO HANGOS MOZGÓ

Felelős vezető: Wittmann Andor.

Aug. 20 szombat, 21 vasárnap.

Noti Károly kitűnő magyar vígjátéka:

Maga lesza férjem

Főszereplők: Ágai, Jávor, Kabos stb

Vidám kiegészítő és Híradó.

Előadások kezdete: szombaton délután 4, 6 és este fél 9 órakor, vasárnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

Aug. 24 szerda, 25 csütörtök.

Fűtéses helyárak.

Ketten egy jeggyel.

TOLSTOJ: »AZ ÉLŐ HOLTTEST« című világhírű regény után:

Névaparti nász

Kacagtató kiegészítő és Híradó.

Előadások kezdete: szerdán este fél 9 órakor, csütörtökön délután 6 és este fél 9 órakor.

Vonatok érkezése és indulása Celldömölk állomáson Érvényes 1938 május 15-től.

Celldömölk	Érk.	Honnan?		Ind.	Hová?	Érk.
személy	0.21	Szentgotthárd	személy	0.41	Bp.—Keleti	6.20
„	4.10	Bp.—Keleti Győr	vegyes	4.15	Sopron	7.40
„	5.02	Szombathely	személy	4.30	Szhely—Sztg.	5.34
„	6.46	„	személy	5.00	Székesfehérvár-Bp.	9.45
motor	6.50	Sopron	„	5.13	Zalaegerszeg	7.26
személy	6.51	Pápa 1)	„	5.15	Győr-Bp.	10.55
motor	7.20	Veszprém kp.	„	6.10	Szombathely	7.20
személy	8.01	Győr	teher személy	6.14	Pápa Győr Bp.	10.35
gyorsmotor	8.05	Szombathely	személy	6.54	Keszthely	9.27
személy	8.27	Zalaegerszeg Tap.	gyorsmotor	8.05	Székesf—Bp.	11.23
személy	8.28	Szombathely-Sztg.	személy	8.31	Szombathely-Sztg.	9.29
„	11.30	Zalaeg. Tap. 2)	„	8.33	Győr Bp.	15.01
személy	11.42	Székesfehérvár Bp.	motor	8.35	Székesfehérvár-Bp.	13.30
„	11.47	Szombathely	„	9.12	Sopron	11.07
gyors	11.51	Bp.—Keleti Győr	személy	11.52	Győr—Bp.—Kel.	17.18
motor	13.19	Zalaegersz. Tap. 3)	motor	11.55	Zalaegerszeg	13.49
„	14.10	Sopron	gyors	11.56	Szh.-Szentgotthárd	12.44
teher szem.	14.20	Pápa Győr	motor	12.58	Sopron (vásárkor)	16.23
személy	14.22	Szombathely	személy	14.27	Bp.—Keleti-Boba	21.30
„	15.50	Győr Bp. Kel.	„	14.28	Győr Bp.	20.15
„	15.56	Zalaegerszeg	motor	14.35	Tapolca	16.10
személy	17.00	Székesfehérvár	személy	16.02	Szombathely	16.59
„	17.08	Győr Bp Kel.	„	17.14	Szombathely-Sztg.	18.16
gyors	17.44	Szentgotthárd	motor	17.15	Sopron	19.20
vegyes	18.45	Sopron	gyors	17.48	Budapest-K-Győr	21.10
motor	19.35	Szombathely	személy	18.00	Székesfehérvár-Bp.	22.24
személy	19.55	Győr Bp. Kel.	„	18.09	Zalaegerszeg	20.00
motor	20.45	Sopron 4)	személy	20.01	Szombathely	21.00
gyors motor	21.27	Bp. Keleti Boba	motor	21.05	Zalaegerszeg	22.50
személy	22.15	Székesfehérvár	gyorsmotor	21.28	Szombathely	22.13
„	22.30	Keszthely	motor	22.34	Sopron 4)	0.22
			személy	22.37	Pápa 1)	23.11
			„	22.40	Szombathely	23.48

1) VI—26—IX. 8. vasár és ünnepnap. 2) VI. 25—IX. 8. naponta. 3) V. 15—VI. 25. es IX. 9-től. 4) VI. 28—IX. 4. vasár és ünnepnap.

Sport.

Soproni VSE—CVSE 5:4 (2:2).

Barátságos. Vezette: Horváth.

Mint az eredményből is látható, jól játszott a vasutas. Senki sem számított a csatárokra sokszor egész nagyvonalú és ötletes játékára. Ez a harom belső csatár, kik egyenként is egész nagy klasszist képviselnek, ily összetéve még nagy dolgokat és eredményeket fognak produkálni. A II ik félidőben Jabob kiválasa folytán esett össze a vedelem. Ily körülmények közt a győzelemnek is belső »szép« vetése.

—

CVSE—Balatonboglár 1:0

Balaton kupa. Fehérszakadt.

—

Mai műsor:

Bajnoki rajt! Szent István napja.

CVSE—Győri AC

Bajnoki. Fel 5 óra. Vezeti: Zeitler

Az 1938—39 es bajnoki évben az ország első bajnoki mérkőzéset játsza a két csapat.

Legelőszér játszik a vasutas, de hogy hogyan fog szerepelni, azt nehéz megjósolni. Három jatékos katonai szolgálaton van, ez óriási hátránya csapatunknak. Mindent megpróbáltak, a csapat mult vasárnap nagyot produkált. A tavalyi I. osztályú bajnokság egyik ásperánsa 60 percig vesztésre állt az ujoncokkal szemben, ez csak remélhetőre és a közönségnek bizakodásra ad okot. A complett sportpalota ellen ez szép teljesítmény volt.

Komoly edzéseken, célszerű munka mellett készült a vasutas a rajtra és ha a közönség is hozzájárul a jatékosokat, nem maradhat el a komoly siker. Mert a győri kék-sárgák ellen a döntetlent is nagy sikernek tartanunk.

Sok minden a 11 — CVSE — fűn mulik, de szerintünk ők mindent elkövetnek a siker érdekében. És ha valami nem jön közbe, úgy bizhatunk. Tempó Vasutas!

Előmérkőzés. Fel 3 óra.

Szombathelyi Vovatk.—CVSE II.

—

Sporttársi összejövetel. A HVAC mérkőzés után a CVSE vezetősége társas összejövetelt rendez a vasutas körben. Mindenkit, aki sportkedvelő, szívesen lát a vezetőség.

Szülők figyelmébe!

A Stefánia Szövetség által Celldömölkön rendezendő gyermekszépségversenyre a felvételek szeptember 1-ig eszközölhetők.

Akik még nem nevezték be és ezen szépségversenyen résztvenni óhajtanak, benevezési jegyüket minél előbb szerezzék be műtermemben, vagy e lapok szerkesztőségében.

Tisztelettel:

Szabó Gizella

fényképész.

Bádogos műhely átvétel.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Celldömölkön a Gerse János féle

bádogos műhelyt

átvettem és saját nevem alatt tovább vezetem.

Vidéki munkát is elfogadok.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, kiváló tisztelettel:

Szabó András

bádogos mester.

Eladó ház.

Somlójenő községben, adómentes, kettőszobás családiház melléképületekkel, 450 négyszögöl telken, szép termő gyümölcsössel, 2000 öl szántóföldden, 40 családból álló méhészettel, folyóvíz mellett, jó méhlegelő vidék, vasutállomástól 15, Somlóhegytől 30, műúttól 15 percnyire megegyezés szerint eladó.

Özv. Szalay Gyuláné Somlójenő.

Eladó.

Aradi utcában egyszobás, adómentes, Fakszkölcsönös új ház jutányosan eladó.

A Horváth Elek utcában kétszer egylakásos, téglából épült, jó állapotban levő lakóház 1500 pengőért azonnal eladó.

NYOMATOTT DINKGREVE NÁNDOR VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, CELLDÖMÖLK